

शुभे आसने पर्थके परिशुष्यता मुखेनोपलक्षितं ॥ १ ॥ विनीतवत् विनीतः सन्नितियावत् ॥ सुसमाहितः तस्या अतिस्वेष्टकरत्वेन जगद्धितकरत्वेन च तस्यां प्रसन्नचित्तः ॥ २ ॥  
नाभिभाषितुं रामेत्यक्षरद्वयाधिकमिति शेषः ॥ ३ ॥ रामोऽपि भयमापन्नः दशरथविषादस्य स्वापराधजन्यत्वशंकया ॥ ४ ॥ इंद्रियैरित्यादिश्लोकद्वये दृष्ट्वा भयमापन्न इत्यनुकृष्य  
ते ॥ अप्रहृष्टैः खिन्नैः उपलक्षितं ॥ व्यथितं खिन्नं आकुलं संभ्रांतं चेतो यस्य तं ॥ ५ ॥ ऊर्मिमालायुतमक्षोभ्यमपि क्षुब्धं सागरमिव स्थितं ॥ उपप्लुतं राहुग्रस्तं ॥ उक्तमनृतं

सददर्शासने रामो विपण्णं पितरं शुभे ॥ कैकेय्या सहितं दीनं मुखेन परिशुष्यता ॥ १ ॥ सपितुश्चरणौ पूर्वमभिवाद्य विनीतवत् ॥ ततो व  
वंदे चरणौ कैकेय्याः सुसमाहितः ॥ २ ॥ रामेत्युक्त्वा तु वचनं वाप्यपर्याकुलेक्षणः ॥ शशाकनृपतिर्दीर्घानेक्षितुं नाभिभाषितुं ॥ ३ ॥ तदपू  
र्वेन रपतेर्दृष्ट्वा रूपं भयावहं ॥ रामोऽपि भयमापन्नः पदास्पद्वेवपन्नगं ॥ ४ ॥ इंद्रियैरप्रहृष्टैस्तं शोकसंतापकं शीतं ॥ निश्चसंतं महाराजं  
व्यथिताकुलचेतसं ॥ ५ ॥ ऊर्मिमालिनमक्षोभ्यं क्षुब्धं तमिव सागरं ॥ उपप्लुतमिवादित्यमुक्तानृतमृषिं च या ॥ ६ ॥ अचिंत्यकल्पं नृ  
पतेस्तं शोकमुपधारयन् ॥ बभूव संरब्धतरः समुद्र इव पर्वणि ॥ ७ ॥ चिंतयामास चतुरोरामः पितृहिते रतः ॥ किं सिद्धयै व नृपतिर्न मां प्र  
त्यभिनेदति ॥ ८ ॥ अन्यदामां पिता दृष्ट्वा कुपितोऽपि प्रसीदति ॥ तस्य मामद्य संप्रेक्ष्य किमायासः प्रवर्तते ॥ ९ ॥ स दीन इव शोकात्तो वि  
पण्णवदनद्युतिः ॥ कैकेयीमभिवाद्यैव रामो वचनमब्रवीत् ॥ १० ॥ क्वचिन्मयानापराद्धं अज्ञानाद्येन मे पिता ॥ कुपितस्तन्ममाचक्ष्व  
त्वमेवैनं प्रसादय ॥ ११ ॥ अप्रसन्नमनाः किन्नु सदामां प्रतिवत्सलः ॥ विपण्णवदनो दीनो सदामां प्रतिभाषते ॥ १२ ॥ येन तद्वन्नित्ये जस्कं ॥  
॥ ६ ॥ अचिंत्यकल्पमत्यंतमसंभावितं ॥ उपधारयन् किं हेतुकोयं शोक इति चिंतयन् ॥ संरब्धतरोऽत्यंतं क्षुब्धितः ॥ यद्यपि पर्वणिसमुद्रस्य चंद्रोदयात्क्षोभस्तथापि क्षोभमात्रे दृष्टां  
तः ॥ ७ ॥ किं स्वित् किंतु ॥ ८ ॥ अद्यैवेत्येवकारव्यवच्छेद्यमाह ॥ अन्यदेत्यादि ॥ तस्य मदर्थनेऽतिप्रीतिमतः ॥ आयासः स्वेदः ॥ ९ ॥ दीन इव विपण्णवदनद्युतिरिव सरामः शोका  
त्त इव वचनमब्रवीदिति संबंधः ॥ १० ॥ नापराद्धं ॥ काकुः अपराद्धं ॥ अज्ञानात्प्रमादात् प्रसादय मत्कृतापराधशांत्यै इति शेषः ॥ ११ ॥ सदा मां प्रति वत्सलोऽपि अद्य किम  
प्रसन्नमनाः हियतो मां न भाषतेऽतोऽप्रसन्नमनस्त्वं निर्णयः ॥ १२ ॥